

440. Nieuwe ideeën (40)

1. De chancroïd is de malse, zachte of weke sjanker. In de straat waren diverse café-restaurants gevestigd. Ochot, alweer zo'n querulant. Dammers doen om en om een zet. Bij een boustrofedon is er sprake van om en om schrijven en lezen van een inscriptie. De olijkerd was zelf obees (zwaarlijvig, vetzuchtig, corpulent) en had een obese vader en dito moeder. Ze leden dus allen aan obesitas. Die leugen is niet waar, nietwaar? De Nieuwe Wereld verdient regelmatig een nieuwemaan. Avant-gardisten hanteren trouwens hun eigen nieuwe wereld. De niet-gebonden niet-EMU-landen voeren een zogenaamd nieuwbakken, maar nietszeggende politiek. Het nietsontziende niet-rokenbeleid bleek later nietsbetekenend te zijn.. De nietscheaanse niet-West-Vlaming had Nieuw-Guinese roots. Tot mijn niet-geringe verbazing bleek die niet-westerse cultuur heel aantrekkelijk, dat is niet onaantrekkelijk.

2. Het niet zeuren werd stevig bevorderd. De meeste nieuwjaarsrecepties vinden niet op Nieuwjaar zelf plaats. Het nieuwsgierig aagje wilde het naadje van de kous weten over de huisvesting van de ene Nieuw-Zeelander en niet te stoppen voortplanting van die andere nieuwzeelander. De nieuwgekozen bestuursleden van de nieuwgevormde partij bleken heel wat aandelen binnen de nifty fifty te hebben (de Nikkei-index hadden ze niets mee). Met een nikab op kun je toch (en ook heel letterlijk) het nakijken hebben. Het hoornvee nijtje van nijd (en heeft dan genijt). Hij komt van Nigtevegt en heeft pas nog in de Nijlvallei nijlkrokodillen gezien (nijlgaus kan hij daar niet gezien hebben). Een nightcap (nachtsmutsje) kan een cauchemar (internet: oneirodynie, nachtmerrie, paard, maar niet voor overdag ...) bevorderen.

3. Gezocht op '*mare*' (woordvormen): themareis, per mare per terras (over land en over zee), palmares, opa-en-omaregeling (Jaarboek 2010), oculitus amare (liefhebben als zijn oogappel), Myanmarees, mare nostrum (benaming voor de Middellandse Zee),mare liberum (vrijheid van de zee, antoniem: mare clausum), marechaussee, maréchale, de Groninger maren (natuurlijke stroomgangen op het Groninger Hogeland), niks te jamaren, een farmareus (naast een farmakleinduimpje), amaretto (Italiaanse amandellikeur), amarettikoekje (Jaarboek 2007: in de Italiaanse keuken klein hardgebakken bitterkoekje) en amarel (amarelle, morel, wijnkers). Voor de zekerheid ook nog even gezocht 'binnen artikelen': Mare Serenitatis, Mare Tranquillitatis, Mare Fecunditatis (maanvlaktenamen; maankraters (maanzeeën) zijn maria). Nee maar! Wat geweldig dat je er toch nog bent!

4. Tiramisu is een Italiaans nagerecht gemaakt van onder meer zoet biscuit, eieren, koffie, amaretto en mascarpone en bestrooid met cacaopoeder. Het voorkomen van 'verloor' naast 'verliezen' is een vorm van rotacisme. De afkorting van Koninklijke Marechaussee is KMar. Calamarissen (calamares) zijn pijlknivissen (kalmaren). Uw ja zij ja, uw neen zij neen (Mattheus 5:37 (5, vers 37), nieuwste vertaling NBG: laat jullie ja ja zijn, en jullie nee nee). Andere namen voor de maretak zijn mistletoe, vogelwik, vogellijm en mistel. De Nigeriaanse geleerde blonk uit in Oud- en Nieuwgrieks. Nieuwzilver is een legering, oud zilver is een vermogen waard. Een nikkel-cadmiumbatterijtje is een nicadje, een nikkel-ijzeraccu is totaal iets anders. Een nimf is per definitie nymfomaan. Het grote voorbeeld voor deze nimrod was Nimrod. Van een nimfijn moet je met je poten afblijven. Nisine is een antibioticum.

5. Nivôse is de sneeuwmaand en met een nivometer meet je de hoeveelheid gevallen sneeuw (wat is trouwens een Nijlmetre?). Een nix(e) is een watergeest. De generatie nix herken je aan niksisme. Ninjutsu en jiu-jitsu zijn vechtsporten. De staart van een geniqueteerd paard springt een gat in de lucht. Noliheheine, een nomadentent! Ze vroeg nog eens om een nogataartje (nougataartje). In no-goareas (GB, daar geldt een no-go) word je onmiddellijk afgeschoten. Een noachitische levenswijze is monniken gelijk. Het is nogal wieses dat lowbudgethotels wél en no-budgethotels níét bestaan. Nonouders zijn redelijk wanhopig. Het non plus ultra (hoogst haalbare) op het gebied van kleine lettertypen is het lettertype non-plus-ultra.

6. De nonvlinder is een dit jaar nog niet geziene gast, maar daarmee is het nog niet een nooit geziene gast. Hij was een niet-geziene leraar. Het Arctica dat ik toen bezocht heb, bestaat zo niet meer. In dat hoge noorden (hoge Noorden, Hoge Noorden) kom ik nu niet meer. Het norwalkvirus is een bepaald soort norovirus (beide Jaarboek 2008). Hij stak in een norfolkpakje. Noordwest-Nederland lag onder een dik pak sneeuw. Wanneer was je laatste bezoek aan Noord-Rijnland-Westfalen? Het Noorse ras bestaat niet, het noordse wel. Enkele gevallen van '*ceren' (155, met '*seren' zijn het er 600, met '*sceren'* 6): vaceren (openvallen), tiërceren (tot op een derde verminderen), sofificeren (suiker toevoegen), seceren (lijk opensnijden), reseceren (operatief verwijderen), reïficeren (tot een zelfstandigheid maken), quintupliceren (vervijfvoudigen), ossificeren (verbenen), mystificeren (foppen) en laïceren (een geestelijke ontslaan van zijn gelofteverplichtingen).

7. Verder: kwantificeren, injiceren (injecteren), exerceren, excommuniceren, evoceren (evoqueren), elektrificeren, diskwalificeren, demystificeren, denazificeren, defeceren (stoelgang hebben), classificeren (klasseren), declassificeren, clarificeren (klaren), beatificeren (zalig verklaren), authenticeren, alloceren ((middelen) toewijzen), agnosceren (geldig verklaren), adouceren (verzachten), adjudiceren (addiceren: gerechtelijk toewijzen), acquiesceren (berusten) en abdiceren (abdiqueren: afstand doen). Een utrechtenaar, een sissy, komt van Utrecht of van Nigtevegt, maar het kan ook een hagenaar (geuzennaam) zijn. Je zal maar excuushomo en excuus-Turk tegelijk zijn! Zijn er darmtoeristen (Jaarboek 2009) of chocoprinsen in de zaal? Barebacking (kamikazeseks) is anale seks zonder condoom. Aanschouw de mens, ecce homo! Een homo unius libri is een bekrompene van geest: hij heeft maar één boek gelezen.

8. De roaring twenties worden ook gay twenties genoemd. Een gaydar is een soort radar van een gay. Een margay [èh] is een gevlekt katachtig roofdier. In de gayscene valt een hetero wel op (al of niet via de gaydar). Een ideaal gas volgt de gaswet van Boyle-Gay-Lussac exact. De gaswet van Van der Waals is geavanceerder. Coming-out is het uit de kast komen. Het uitkomen van een doelman is geen coming-out (of toch?). Allerwegen, ook van gemeente-, provincie- en rijkswege, werd aangedrongen op cohibitie (matiging). Gezocht op '*teit*' (1389 treffers): zonneactiviteit, weg-met-onsmentaliteit (Jaarboek 2008), VOC-mentaliteit (Jaarboek 2007), tryseksualiteit (Jaarboek 2010, geen tri-!), tuba-infertiliteit, Technische Universiteit (en hts, hogere technische school), stheniciteit (kracht), Sociëteit van Jezus (orde der jezuiten), Algemene Doopsgezinde Sociëteit, rijksuniversiteit en pyro-elektriciteit.

9. Gezocht op 'synagoge' (binnen artikelen): amoed (lessenaar voorganger, meervoud: amoedim), aron hakodesj (heilige ark, een kast met thorarollen), atrium (binnenplein), bar mitswa (ritueel bij meerderjarigheid eind-12-jarige - vergelijk: begindertiger (Jaarboek 2007), eventueel begin-30'er - joodse jongen), bat mitswa (idem meisjes eind 11 jaar), bima (bema, almemor: daar wordt de Wet gelezen), mizrach (plaat die het oosten aangeeft), parnas (parnassijn: opzichter), parochet (gordijn voor de ark met thorarollen), sidra (wekelijks wisselende Thoraperikoop), sjammes (koster), sjoel (de synagoge zelf), snoge (synagoge van een Portugees-israëlitische gemeente), talliet (talles: het vierhoekige, wollen of zijden gebedskleed voor mannen, voorzien van tsitses – draden – aan de vier hoeken) en de sabbatbruid, de sabbat voorgesteld als bruid, gebaseerd op de Lekka Dodi, een zestiende-eeuws kabbalistisch lied op vrijdagavond gereciteerd bij zonsondergang.

10. Het lijkt hier wel een jodenkerk. Zeg maar kaddisj: zand erover. Je kunt eruitzien als een parnas (welgedaan). De haftara is de lezing uit de Profeten, volgend op de lezing uit de Thora. De Tenach is de Joodse (VD) benaming voor het Oude Testament, als omvattende de Wet, de Profeten en de (overige) Geschriften. Het joods is de Joodse wijze van spreken of van woordgebruik. 45 procent (45%) is minder dan de helft. Restant '*teit*': puberteit (en pubertijd), Autoriteit-FM, aero-elasticiteit, equiteit (billijkheid) en de Generaliteitslanden.